

Llibre "Cultura de pau en l'esport"

Què es la cultura de pau en l'esport? Com construir-la en ambients bel·ligerants o competitius? Sovint, els camps d'esport fan visibles tensions iniciades fora, abans de començar o durant la classe o l'entrenament. Aleshores toca decidir: deixem passar un conflicte o l'aprofitem? Aquesta guia pràctica és aplicable per a tots els escenaris on es practica esport: des de la classe d'educació física, fins l'esport competitiu de clubs, passant per l'esport extraescolar. S'ha elaborat en el marc de la línia de treball d'esports i pau que l'ECP desenvolupa mitjançant el projecte "Barcelona Conviu, pràctiques de cultura de pau" finançat per l'Ajuntament de Barcelona i en col·laboració amb la **Fundació Esport i Educació de Barcelona**.

Més informació de la guia didàctica [aquí](#).

Agenda

Cicle:
"Diferents mirades a la crisi"

CICLO DE DEBATE

Miradas distintas a la crisis multidimensional del Sahel

01/02 El nexo de seguridad y desarrollo en la política exterior española y europea en el Sahel.

08/02 Diferentes miradas hacia la construcción de paz.

15/02 El rol y las prioridades de la ayuda oficial al desarrollo en el Sahel.

22/02 La construcción de una política exterior feminista.

01/03 El vínculo entre justicia climática y los conflictos.

Horario: 17.30h - 19.30h

"multidimensional del Sahel"

Tots els dimarts del 01.02.22 al 01.03.22
De 17:30 a 19:30
Amb la participació d'Ivan Navarro

Publicacions i recursos

Apunts ECP de Conflictes i Pau

Aquesta publicació forma part del projecte "Enfortim el pensament crític en temps de pandèmia, construïm cultura de pau", amb suport de l'ACCD i la Generalitat de Catalunya.

Conflictos, Àfrica i COVID-19

Núm 14 / Novembre 2021

Josep Maria Royo

Analitza la interrelació entre els conflictes armats a l'Àfrica i la COVID-19. La pandèmia ha emergit en un context d'inestabilitat prèvia vinculat a la conflictivitat que s'ha agreujat els darrers anys al continent africà. Llegeix la publicació [aquí](#). Informe i infografia disponibles en català i castellà.

Conflictos, desplaçament i COVID-19

Num. 13 / Octubre 2021

Pamela Urrutia Arestizábal

Llegeix la publicació [aquí](#). Informe i infografia disponibles en català i castellà.

Conflictos, COVID-19 i canvi climàtic

Num. 12 / Juliol de 2021

María Vilellas

Llegeix la publicació [aquí](#). Informe i infografia disponibles en català i castellà.

Conflictos, COVID-19 i l'agenda de dones, pau i seguretat

Num. 11 / Juliol de 2021

Ana Vilellas

Activitat online

L'investigador de la ECP, Iván Navarro, participarà en el cicle de debat virtual sobre les "Diferents mirades a la crisi multidimensional del Sahel", organitzat pel Grup d'Estudis Africans en col·laboració amb Oxfam Intermón i Aliança per la Solidaritat, i finançat pel MAEUEC. Durant cinc sessions s'abordanaran diferents temes relacionats amb el desenvolupament i la seguretat, la construcció de pau, les prioritats de la AOD de la UE al Sahel, el vincle entre la crisi climàtica i els conflictes, i la construcció d'una agenda feminista. Per a això, el cicle comptarà amb activistes i investigadors del Sahel, representants institucionals d'Espanya i la UE, i experts/us a el Sahel, els quals ens permetran aprofundir en els factors determinants en aquesta crisi multidimensional de la regió.

Inscriu-te [aquí](#).

Formació: "Velles i noves guerres amb perspectiva de gènere"

01.02.22

De 08:00 a 09:00

Per Cécile Barbeito

Institut Ca N'Oriach, Sabadell

Taller de formació adreçat a alumnat de 3r de l'E.S.O. sobre com han evolucionat els conflictes armats al s.XX, i com impacten de forma diferenciada en funció del gènere. La formació s'integra en el marc d'un projecte abordat a l'Institut sobre l'impacte dels conflictes armats i el gènere, lligats a la I guerra mundial. L'Institut Ca N'Oriach és un dels centres que participa en el projecte de promoció del pensament crític i la justícia global que dona suport a l'ACCD.

Xerrada-taller: "El

llenguatge de la Cultura de Pau"

02.03.22

De 17:30 a 19:30

Per Neus Bartroli i Cécile Barbeito

Xerrada online adreçada a professorat de primària (preferentment) sobre diferents eines de comunicació que aporta la cultura de pau. S'aportarà un marc teòric (Cécile Barbeito) i experiència pràctica d'aula per una mestra (Neus Bartroli) sobre la perspectiva positiva del conflicte, la provenció, la comunicació no violenta i l'abordatge de temes controvertits. La xerrada integra la programació de "Càpsules de medi" de formació de professorat organitzades pel cesire.

Diàlegs controvertits "És lícit fer ús de la violència per aconseguir drets socials?"

07.02.22 i 08.02.22

Llegeix la publicació [aquí](#). Informe i infografia disponibles en català i castellà.

Observatori conflictes, pau i COVID-19

Octubre – Novembre –
Desembre 2021

Aquesta publicació ofereix informació sobre la relació entre la pandèmia de la COVID-19, la conflictivitat armada i la construcció de pau a l'Àfrica, el Mediterrani, l'Orient Mitjà, Mesoamèrica i la Regió Andina.

Gènere i Pau.

Juliol-Desembre

Gènere i Pau és una publicació semestral amb informació i anàlisi sobre conflictivitat i construcció de pau amb perspectiva de gènere. En aquest nou número, de juliol-desembre, es destaquen entre altres temes, la greu situació a Tigrè (Etiòpia), amb denúncies de violència sexual generalitzada i anunci del Consell de Drets Humans de designar una comissió de persones expertes sobre Etiòpia; el deteriorament de la situació dels drets humans de les dones a l'Afganistan des de la presa de poder dels talibans; l'absència de la qüestió del desarmament de la majoria dels plans d'acció de la Resolució 1325; i la celebració de la primera Convenció Nacional de Dones per la Pau al Camerun. Llegeix la publicació [aquí](#).

Gènere i Pau.

Gener-Juny

En el número de gener-juny de Gènere i Pau es va destacar el deteriorament de la situació a la regió de Tigrè (Etiòpia), la

De 11:45 a 12:45, i de 09:00 a 10:00

Per Cécile Barbeito
Institut 4 Cantons, Barcelona

Tallers adreçats a estudiants de 1r de batxillerat sobre com definir la violència, i identificar les seves diferents dimensions, i sobre el llindar entre la violència i la noviolència, amb metodologies actives i de treball controvertit. Els tallers es fan en el marc de la "Semana Grande 2022" de l'institut, en la que s'aborden temes controvertits d'actualitat, i en la que enguany reflexionaran sobre si és lícit o no fer ús de la violència per a aconseguir drets socials.

Formació de professorat "Discrepància benvinguda"

12.02.22

De 10:00 a 14:00

Per Cécile Barbeito i Marina Caireta
Mataró

Formació adreçada a professorat de primària, secundària i cicles formatius sobre com abordar temes controvertits a l'aula. Formació co-organitzada amb el Moviment Educatiu del Maresme, amb el suport de l'ACCD. Inscripcions al [web del Moviment Educatiu del Maresme](#).

Xerrada: "Mirem el Món per la cultura de Pau"

07.03.22

Per Marina Caireta

A la UAB

Xerrada introductòria sobre cultura de pau a l'alumnat de l'assignatura Mirem el Món que cursa tot l'alumnat de primer de la facultat de ciències de l'educació a la UAB. Aquesta assignatura, amb la metodologia de treball per projectes, planteja l'alumnat el repte de preparar una Ted Talk sobre algun tema de cultura de pau. Des de 2021 l'ECP hi col·labora assessorant l'equip docent, aportant materials i plantejant la temàtica a l'alumnat a partir d'una xerrada introductòria. Activitat reservada per l'alumnat de la UAB. Amb el suport de l'ACCD.

Curs "Educació en la pau i en el conflicte en contextos no-formals i de mobilització de l'àmbit universitari"

1, 3, 10 i 15.03.22

de 15:00 a 18:00

Per Cécile Barbeito i Marina Caireta

A la UAB

Curs de sensibilització en cultura de pau adreçat a l'alumnat universitari que fa voluntariat a la Fundació Autònoma Solidària de la UAB. En aquest curs l'alumnat treballarà eines i recursos per ampliar les seves capacitats de pau, tan a nivell de relacions personals i convivència, com d'acció social i política a favor de la pau. Amb el suport de l'ACCD.

Taller de formació de professorat universitari sobre "Provenció"

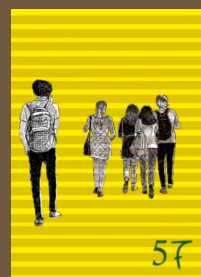
participació activa de dones contra el cop militar a Myanmar, la sortida de Turquia de la Convenció d'Istanbul, així com noves dades de l'OMS sobre violència de gènere, entre altres temes. Llegeix la publicació [aquí](#).

Guia pedagògica "L'escala de provenció. Guia pràctica per abordar el conflicte amb perspectiva de gènere a l'aula universitària."

Marina Caireta, Eugènia Boada, Cécile Barbeito

Guia per incrementar la qualitat de la docència millorant la dimensió relacional d'aquesta, en cuidar l'ambient de treball a l'aula i a les activitats, tan en gran grup com en petits grups, en aula o en seminaris. Presenta l'escala de Provenció, un recurs de l'educació per la pau que, a través de 7 passos consecutius, facilita la creació d'un clima de convivència positiu i participatiu, alhora que prepara al grup i docents per a la transformació positiva del conflicte i la construcció de relacions saludables. L'escala de Provenció, a més, s'ha treballat tot introduint la perspectiva de gènere a la docència des de la pràctica. Aquest material neix del treball realitzat en el seminari de formació de professorat de la UAB "L'escala de provenció amb perspectiva de gènere" realitzat el juny de 2021." Descarrega la guia didàctica [aquí](#). Editada per l'ECP en col·laboració amb l'[Associació Matriu](#) i el suport de l'[Institut de las Mujeres](#).

Article "Imprescindible, insuficiente, incoherente e instrumental: formación docente para aprender a convivir"

Cécile Barbeito. Sinéctica, Revista Electrónica de Educación, (57), e1285. [https://doi.org/10.31391/S2007-7033\(2021\)0057-018](https://doi.org/10.31391/S2007-7033(2021)0057-018)

L'article analitza cinc estudis de casos europeus (Croàcia, Espanya, França, Itàlia i

10 i 17.03.22
De 12:00 a 14:00
Per Marina Caireta
A la UAB

Taller de formació sobre l'escala de Provenció com a recurs per a l'acció tutorial, adreçat al professorat de ciències de l'educació de la UAB. Organitzat amb la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB.

Curs “Noviolència en l'esport. Abordar els conflictes des de la cultura de pau”

Inici el 21.03.22
de 12:00 a 13:30
Per Marina Caireta i Andrés Barrientos

Curs de formació sobre com abordar el conflicte i promoure la convivència pacífica en activitats esportives, adreçat a professorat d'educació física i entrenadors/es esportius. Basat en els continguts del llibre **Cultura de pau en l'esport**. Consta d'un mòdul virtual (març-maig), un taller presencial (juliol) i un període de pràctiques tutoritzades (octubre-novembre). El grup de participants serà mixt entre participants de Barcelona i de Córdoba (Argentina), des de l'intercanvi cultural i el diàleg entre sabers i experiències diverses. Realitzat en col·laboració amb la Universitat de Córdoba i la Universitat Catòlica de Córdoba i el suport de l'Ajuntament de Barcelona. Més informació [aquí](#). Pre-inscripcions [aquí](#).

L'ECP als mitjans

17.12.21. **Entrevista a l'activista ruandesa Marcelline Nyiranduwamungu** de Josep Maria Royo, La Directa.

09.12.21. **Ressenya “Conflicte, Àfrica i COVID-19”** per Josep Maria Royo, Africaye.org

02.12.21. **Article “Las guerras que se hunden en el olvido”** amb entrevista a Josep Maria Royo, El País. (en castellà)

30.11.21. **Article “INSOPORTABLE”** per Iván Navarro, Africaye.org. (en castellà)

23.11.21. **Entrevista a l'activista ruandesa Marcelline Nyiranduwamungu** de Josep Maria Royo, Africaye.org

Suècia) per a comparar les polítiques de formació de professorat relatives a la transformació de conflictes i la convivència escolar. Examina lleis educatives, currículums i polítiques de formació de professorat de cada país i verifica en la pràctica si es garanteix la formació inicial i continuada en continguts relacionats amb la transformació de conflictes i fins a quin punt l'administració fa un seguiment suficient de l'efectivitat de les polítiques de convivència. Malgrat identificar algunes bones pràctiques, es conclou que les polítiques de formació de professorat en matèria de convivència en els països estudiats són imprescindibles, però insuficients, incoherents i instrumentals, encara lluny de l'objectiu de formar a persones a aprendre a viure juntes. **Accedeix a l'article aquí.** (en castellà)

Article “Repensar la societat per canviar el món: reptes per una ciutadania crítica”

Cécile Barbeito.

Revista Ideas, Núm. 55. Monogràfic “Repensar la Cooperació per afrontar els reptes del Segle XXI”

L'article remarca la importància de promoure una ciutadania crítica i implicada, ressaltant-ne les competències més importants, i identificant quin rol hi poden jugar la ciutadania, les famílies, el sistema educatiu, les ONGs i altres entitats i l'Administració. El podeu llegir aquí en [català](#), [castellà](#) i [anglès](#).

Article “RD Congo: la inèrcia de la violència”

Iván Navarro Milián

Revista Papers, Lliga dels Drets dels Pobles, N°77, octubre 2021.

L'article repassa la situació de seguretat en l'est de la República Democràtica del Congo, analitzant les causes de la violència, els múltiples actors, així com les mesures implementades per a la

21.09.21. **Article Pau municipal al 99,3%: què poden fer els municipis per la pau?** per Cécile Barbeito. Web del Fons Català de Cooperació.

19.09.21. **Cécile Barbeito: "La dificultat per accedir a l'habitatge, a l'energia, a trobar feina és violència"** entrevista per Sònia Pau Cortada a Xarxanet

01.09.21. **Ressenya 10 ideas clave para educar con perspectiva de justicia global,** per Luis Gonzalez Reyes. publicat a Tiempo de actuar, sobre la publicació "Decàleg de criteris de justícia global per a l'elaboració de materials curriculars de ciències socials". (en castellà)

consecució de la pau. Per més informació [aquí](#).

Pròleg de "Seguridad Humana Feminista: Ampliando el marco de interpretación de la resolución 1325"

María Villellas

Pròleg de la publicació Seguridad Humana Feminista: Ampliando el marco de interpretación de la resolución 1325, elaborada per l'organització de dones LIMPAL Colòmbia, que recull els principals debats des d'una perspectiva feminista al voltant del concepte de seguretat humana, en el marc del treball de construcció de pau feminista dut a terme per aquesta organització a Colòmbia. Accedeix [aquí](#) a aquesta publicació. (en castellà).

Article "Desxifrant les guerres de lemen: conflictes superposats, implicació saudita i complicitats occidentals"

Pamela Urrutia

Paradigmas de la seguridad y prohibición de las armas nucleares y autónomas, Doc.22, Gernika Gogoratuz, editors María Oianguren i Jokin Alberdi

L'article aborda els precedents i dimensions del conflicte armat al lemen, analitza la implicació saudita i les seves conseqüències i assenjala les responsabilitats de països occidentals, especialment pel que fa a la provisió d'armes a les parts en conflicte tot i les normatives i restriccions vigents. (en castellà)

Vídeo de l'entrevista sobre cultura de pau a l'esport: "Una charla con Andrés y Marina, autores del libro "Cultura de paz en el deporte"

Entrevista sobre cultura de pau i esport, amb els autors del llibre, al canal youtube de la web adreçada a entrenadors/es de futbol

<https://www.futbolbase10.com>
(en castellà).

Vídeo “Polítiques de Cooperació per la pau”

Vídeo de presentació de les conclusions de l'informe “Polítiques de Cooperació per la pau. Anàlisi de les polítiques públiques catalanes i valencianes (2015-2019)”. Algunes de les conclusions més destacades de l'informe és que malgrat les institucions analitzades no sempre tenen un discurs de pau ben elaborat, impulsen una proporció molt elevada de projectes de pau (com a mínim el 85% de l'Ajut Oficial al Desenvolupament es destina a països en context de conflicte armat i/o de tensió). Pots [visualitzar el vídeo aquí](#), i [lllegir l'informe aquí](#).

Vídeo presentació del web Tasharuk.cat

Presentació del web Tasharuk.cat, espai de divulgació i sensibilització sobre gènere, cultura i resistències a Palestina. L'acte va tenir lloc el 25 d'octubre per Zoom i va comptar amb la participació de Mahassen Nasser el Din, cineasta palestina i directora de un dels curtmetratges disponibles al web; Montserrat Vilà (Associació Hèlia Dones), Ariadna Jove (Sodepau) i Pamela Urrutia (Escola de Cultura de Pau). Vídeo disponible [aquí](#). [Web Tasharuk aquí](#).

I a més...

- La investigadora de l'ECP Pamela Urrutia participa el 20 de setembre en el Tercer Coloquio por una Reconstrucción Abierta (Mundial) Regeneración para la Paz organitzat per la entitat mexicana Estado Abierto. Més informació i vídeos de la jornada [aquí](#). (en castellà)
- Des del mes d'octubre s'ha posat en marxa el grup de treball adreçat a professorat “Sentir, pensar, transformar: Pensament crític per la Justícia Global”, que es reuneix mensualment (alternant reunions presencials i online) per a compartir recursos d'aula des de les ciències socials, medi, o altres àrees afins. També s'ha creat una [pàgina web de recursos per a docents](#) per a promoure el pensament crític als vostres centres. Si teniu interès en participar-hi, contacteu: cecile.barbeito@uab.cat.
- L'ECP conjuntament amb la Lliga Internacional de les Dones per la Pau i la Llibertat (WILPF) van coordinar i facilitar el taller “Interseccions de Pau i Gènere” que va tenir lloc en el marc del Congrés Internacional per la Pau organitzat per l'IPB a l'octubre a Barcelona.

- L'ECP va presentar a la Fede.cat la seva carta de compromís amb els seus compromisos sobre prevenció i abordatge de violència sexual, incloent mesures relatives a l'apropiació activa del Protocol de la UAB per prevenir i actuar contra l'assetjament sexual i per raó de sexe, orientació sexual, identitat o expressió de gènere i la violència masclista (aprovat el 2018). Per altra banda, l'ECP va continuar participant a l'eix de feminismes de Lafede.cat i a la Comissió de seguiment i actuació. Més informació [aquí](#).
- Coincidint amb la cimera #COP26 de Glasgow contra el canvi climàtic, l'ECP s'ha aderit a la campanya "[Stop excluding Military pollution from Climate Agreements](#)" que reclama que en el còmput de l'emissió de gasos d'efecte hivernacle dels Estats, es comptabilitzi aquella que ha estat generada pels Exèrcits.
- La investigadora de l'ECP Pamela Urrutia fa la sessió "Dones palestines, violències i resistències" al Cicle Formatiu VM2021 organitzat per Hèlia Dones (22 d'octubre). [Video](#) de la xerrada disponible al canal Youtube d'Hèlia.
- La investigadora de l'ECP, María Villellas, va fer una presentació el 26 d'octubre sobre la situació de l'agenda internacional sobre dones, pau i seguretat en el marc de la trobada "Encuentro Internacional. Territorializando la 1325 en América Latina" impulsada per l'organització colombiana CIASE.
- La investigadora de l'ECP, María Villellas, va participar al [webinar](#) de presentació de la publicació Seguridad Humana Feminista: Ampliando el marco de interpretación de la resolución 1325 organitzat per LIMPAL Colòmbia el 27 d'octubre.
- La investigadora de l'ECP, María Villellas va participar el 12 de novembre al 5º Congreso de Construcción de Paz con Perspectiva de Género organitzat per la Universidad Iberoamericana de Ciudad de México amb una presentació al panel "[Política exterior feminista en el marco de una cultura de Paz](#)".
- A principis de desembre, l'ECP s'ha [sumat](#) a la [denúncia](#) impulsada per LaFede.cat que reclama a la Generalitat de Catalunya que compleixi el seu compromís per a assolir una despesa pública del 0'7% del seu pressupost en matèria de cooperació per l'any 2030.
- La investigadora de l'ECP, María Villellas, va participar a les jornades Mujeres en las guerras: Víctimas, sobrevivientes, constructoras de paz el 24 de novembre a Alcañiz (Teruel), organitzades per l'Instituto Aragonés de la Mujer, l'ajuntament d'Alcañiz i la Fundación Seminario de Investigación para la Paz, amb una ponència sobre els impactes dels conflictes armats a les dones.
- L'ECP va continuar participant al grup de treball de gènere, pau i seguretat de l'European Peacebuilding Liason Office (EPLO), en representació de la Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict (GPPAC). Entre altres trobades online, la investigadora de l'ECP Ana Villellas va participar a la reunió de treball del 17 de desembre, on es va abordar la implementació del Gender Action Plan (GAP) III de la UE, entre altres qüestions.
- L'investigador Josep Maria Royo va continuar participant a l'espai promogut pel Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació del Govern espanyol sobre la revisió del Pla Àfrica pel que fa a l'eix de Pau i Seguretat i transversalització de l'ODS5 (igualtat de gènere i empoderament de les dones) amb diverses reunions celebrades entre octubre i desembre.

ESCOLA DE CULTURA DE PAU, Edifici MRA (Mòdul Recerca A), UAB
08193 Bellaterra, Espanya - Tel. (+34) 93 586 88 46 - Fax. (+34) 93 581 32 94 escolapau@uab.cat - escolapau.cat

Si tens problemes per visualitzar aquest missatge, fes [clic aquí](#) o escriu a la barra del teu explorador <https://escolapau.cat/newsletter/historial/news73c.html>